

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Nr. 9 - 2. årgang

Oslo, 2. mars 1961

I N N H O L D

Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rute-
fart i november 1960

Avlingene i jordbruket i 1960

Hjemmebrenning, gauking, smugling og andre overtredelser
av rusdrikklovene i 1960

Domfelte, botlagte og påtalefritatte i 1959

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i
Statistisk månedshefte nr. 1, 1961

Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1960

Statistisk Sentralbyrås lønnsstatistikk viser at voksne sjømenn på skip i innenriks rutefart tjente gjennomsnittlig kr. 1 172 i november 1960. Av dette beløp var 73 prosent fast hyre og 5 prosent alderstillegg. Henholdsvis 16 og 2 prosent av gjennomsnittsførtjenesten var overtidstillegg og fritidskompensasjon.

Gjennomsnittsførtjeneste i november 1960 for sjøfolk på skip i innenriks rutefart

	Tallet på sjøfolk	Gj.sn. månedsfortj.	Av dette			Oppgang i fortj. fra nov. 59 til nov. 60	
			Hyre	Alders-tillegg	Over-tids-tillegg		Fritids-kompensasjon
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.
VOKSNE SJØMENN	2 769	1 172	858	54	189	19	1,0
B e f a l	1 337	1 393	1 019	76	201	20	0,6
Skipsførere	288	1 675	1 412	112	-	17	1,0
Styrmenn	365	1 275	890	48	259	18	0,6
Maskinister	500	1 336	933	60	256	23	0,2
Loser	69	1 439	879	219	294	14	0,4
Stuerter	92	1 299	910	68	225	27	0,5
A n d r e v o k s n e s j ø m e n n	1 432	967	707	34	177	18	1,4
Dekks- og maskinbesetning	1 269	964	711	35	184	16	1,0
Matstell- og tjenerpersonale	163	990	672	25	128	25	4,0
UNGE SJØMENN	475	551	413	-	115	15	-
KVINNELIG SJØBETJENING..	206	657	326	-	26	14	4,8

I gjennomsnitt tjente befallet ombord på skip i innenriksfart kr. 1 393 i november 1960, mens fortjenesten for voksne sjømenn ellers var kr. 967. Det vil si at skipsbefalet i november 1960 tjente kr. 426 eller 44 prosent mer enn voksne sjømenn i underordnet stilling. Lønnsforskjellen mellom skipsbefal og menige sjømenn er i første rekke bestemt av de faste hyresatser. Nesten tre fjerdeparter av forskjellen i lønnsstillingene for disse to hovedgrupper av sjømenn skyldes hyresatsene.

For de enkelte stillingsgrupper av voksne sjømenn hadde skipsførere den høyeste månedsfortjeneste med kr. 1 675. Deretter fulgte loser og maskinister med henholdsvis kr. 1 439 og kr. 1 336 i gjennomsnittslønn for november 1960. Stuerter tjente gjennomsnittlig kr. 1 299 og styrmenn kr. 1 275. For matroser var gjennomsnittsførtjenesten kr. 935 i november 1960.

For stillingsgruppene unge sjømenn og kvinnelig sjøbetjening var den gjennomsnittlige månedsfortjeneste henholdsvis kr. 551 og kr. 657 i november 1960.

Tariffene for sjøfolk på skip i innenriks rutefart er ikke endret siden 1958. Statistikken viser imidlertid at de fleste grupper av sjøfolk i innenriksfart fikk en noe høyere godtgjørelse for overtidsarbeid i november 1960 enn i november 1959. Det har ført til en svak oppgang i gjennomsnittsførtjenesten for de fleste stillingsgrupper.

Sjøfolk har tariffmessig krav på fri kost eller alternativt kostgodtgjørelse. Verdien av fri kost eller opptjent kostgodtgjørelse er ikke inkludert i lønstillene.

Avlingene i jordbruket i 1960

På grunnlag av meldinger fra jordstyrene over avlingene pr. dekar og arealoppgaver fra en utvalgstilling pr. 20. juni 1960, har Statistisk Sentralbyrå beregnet avlingene i 1960.

Avlingen av korn og erter til modning ble i alt vel 605 000 tonn, mot 448 000 tonn i 1959. Avlingen pr. dekar var 272 kg beregnet til 102 prosent av et middelsår, mot 205 kg og 76 prosent i 1959.

Bygget ga 103 prosent av et middelsår og i alt nær 400 000 tonn, havren 101 prosent og 173 000 tonn, og hveten 98 prosent av et middelsår og i alt 23 000 tonn. Avlingene varierte en del, men var relativt store i alle landsdeler. Kvaliteten var gjennomgående bra i Trøndelag og på Vestlandet, men dårlig over Østlandet.

Potetavlingen ble 1 247 000 tonn i 1960, mot 1 071 000 tonn i 1959. Avlingen pr. dekar var 2 196 kg beregnet til 95 prosent av et middelsår, mot 1 938 kg og 83 prosent i 1959. Potetene ga 97 - 107 prosent av middelsårsavl på Østlandet og i Nord-Norge, og omkring 80 - 90 prosent i de andre landsdeler, med særlig lave avlinger i Møre og Romsdal. Kvaliteten var vekslende og til dels mindre god, unntatt i Nord-Norge.

Avlingene av rotvekster og fórmargkål ble i alt 836 000 tonn i 1960, mot 673 000 tonn i 1959. Kålrot og fórmargkål ga noe mer enn middelsårsavl, fórnepe og fórbete noe mindre.

Høyavlingen i 1960 ble 3 034 000 tonn, mot 2 753 000 i 1959. På fulldyrket jord var høyavlingen 634 kg pr. dekar, beregnet til 105 prosent av et middelsår, mot 574 kg og 97 prosent i 1959. Det var jamt store avlinger i alle landsdeler, men stor distriktsvis forskjell i kvalitet, som var best nordafjells og dårligst på Østlandet. Grønnfór og halm ga om lag middelsårs avling.

Samlet avling av korn og erter, poteter og rotvekster og stráfór ble 2 338 millioner fórenheter, mot 1 959 mill. i 1959. Utbyttet av beiten er ikke regnet med. Avlingen i 1960 svarer til 103 prosent av et middelsår, mot 87 prosent i 1959. Beregningen i fórenheter er gjort med faste omregningstall og gir

uttrykk for avlingens samlede volum, regnet som dyrefór. Den egentlige fórverdi varierer med kvaliteten, som var dårligere enn året før, særlig over Østlandet og i Agder, men bedre i Nord-Norge og til dels også i Trøndelag.

En viser ellers til tabellen.

	Areal i 1960. Dekar	Avling i 1960		Prosent av et middelsår
		Kg pr. dekar	Tonn	
Hvete	91 441	251	22 942	98
Rug	14 483	255	3 694	95
Bygg	1 449 409	276	399 520	103
Havre	651 892	266	173 207	101
Blandkorn	20 747	277	5 750	104
Erter	1 813	226	409	96
Korn og erter i alt	2 229 785	272	605 521	102
Poteter	567 852	2 196	1 247 227	95
Fórnepe	35 744	4 903	175 245	97
Kålrot	84 145	5 111	430 025	104
Fórbete	16 119	5 327	85 871	98
Fórmargkål	25 268	5 750	145 287	103
Grønnfór (tørt)	97 084	559	54 249	100
Høy fra eng på full- dyrket jord	4 317 289	634	2 738 356	105
Høy fra natureng og overflatedyrket jord ...	742 011	398	295 182	104
Halm	2 229 785	297	<u>661 683</u>	102
I alt 1 000 f.e.			2 337 861	103

Hjemmebrenning, gauking, smugling og andre overtredelser av rusdrikklovene i 1960

Statistisk Sentralbyrås oppgaver viser at det i 1960 ble vedtatt 1 872 forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, gauking, smugling og andre overtredelser av rusdrikklovene. Det er en øking på 7 prosent fra 1959 da det ble registrert 1 751 forseelser, det laveste antall rusdrikklovforseelser registrert i noe år etter krigen.

De registrerte tilfelle av smugling av rusdrikk gikk opp fra 465 i 1959 til 543 i 1960, dvs. med 17 prosent. En må tilbake til 1954 for å finne et større tall for smugling. Hjemmebrenning viser en nedgang på snautt 2 prosent, fra 550 straffelte i 1959 til 540 i 1960.

For ulovlige drikkelag ble det registrert nesten dobbelt så mange forseelser som i 1959, henholdsvis 306 og 158. I 1954 og 1956 lå også tallene over 300. Ulovlig innenlandsk omsetning av rusdrikk (gauking) hadde med henholdsvis 266 og 252 straffelte i 1959 og 1960 en nedgang på om lag 5 prosent. Misbruk av denaturert sprit gikk ned hele 21 prosent fra 172 i 1959 til 136 tilfelle i 1960. Både gauking og misbruk av denaturert sprit er kommet ned på et betydelig lavere nivå enn for 3-4 år siden. Også andre forseelser viser stor nedgang siste år.

Vedtatte forelegg og fellende dommer for overtredelser av rusdrikklovgivningen i 1959 og 1960

	1 9 5 9			1 9 6 0		
	Bygder	Byer	Hele landet	Bygder	Byer	Hele landet
Hjemmebrenning	444	106	550	435	105	540
Smugling	63	402	465	69	474	543
Innenlandsk omsetning av rusdrikk (gauking)	84	182	266	60	192	252
Misbruk av denaturert sprit	16	156	172	17	119	136
Drikkelag	35	123	158	64	242	306
Andre forseelser	69	71	140	64	31	95
I alt	711	1 040	1 751	709	1 163	1 872

Domfelte, botlagte og påtalefritatte i 1959

Statistisk Sentralbyrås kriminalstatistikk viser at 5 501 personer ble kjent skyldig i forbrytelser ved dom, forelegg eller påtaleunndlatelse i 1959. Tilsvarende tall for foregående år var 5 338. Tallet på sanksjoner for forbrytelser steg således med 3 prosent fra 1958 til 1959.

Av de straffbare for forbrytelser i 1959 var 33 prosent 14-17 år og 13 prosent 18-20 år ved forøvelsen av de påtalte lovbrudd. I alt var således hele 46 prosent av de straffbare i 1959 under 21 år. For 1958 var tilsvarende prosenttall 43.

For aldersklassene over 17 år viser sanksjonshyppighetene, dvs. antall domfellelser, forelegg eller påtaleunndlatelser for forbrytelser pr. 1 000 innbyggere i vedkommende aldersklasser, ingen vesentlige endringer fra 1958 til 1959. De var noe lavere i 1959 enn året før for personer i alderen 18-20 år og for personer 25 år og over, mens sanksjonshyppigheten for personer i alderen 21-24 år viser en ubetydelig oppgang fra 1958 til 1959. De senere års tendens til stigning i sanksjonshyppighetene for personer over 17 år synes således å være stoppet opp i 1959.

Det dominerende trekk i den aktuelle kriminalitetsutvikling har vært en sterkt stigende lovbrøyerhyppighet blant personer under 18 år. Fra 1954 til 1958 steg således sanksjonshyppigheten for 14-17-åringene fra 3,72 til 8,42. Denne utvikling fortsatte i 1959, idet sanksjonshyppigheten for aldersgruppen 14-17 år steg til 8,97. I løpet av de siste 5 år er således hyppigheten av domfellelser, bøteleggelser og påtaleunndlatelser for forbrytelser begått av 14-17-åringene mer enn fordoblet. Det er imidlertid grunn til å peke på at oppgangen i sanksjonshyppigheten for aldersgruppen 14-17 år var langt svakere i 1959 enn i de nærmest foregående år.

Tallet på vedtatte forelegg og fellende dommer i forseelsaker gikk opp med 8 prosent fra 1958 til 1959. I alt ble 50 881 personer ilagt straff for forseelser i 1959. Av disse ble 50 prosent straffet for overtredelse av løsgjengerlovens bestemmelser om alkoholmisbruk og 42 prosent for trafikkforseelser. Det er i første rekke disse siste forseelsene som viser oppgang (17 prosent) fra 1958 til 1959. Tallet på motorvognførere som ble ilagt straff for promillekjøring gikk opp fra 1 742 i 1958 til 1 889 i 1959 eller med 8 prosent.

Tabell 1. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser¹⁾ i årene 1954-1959

	Endelig dom	Vedtatt bot ²⁾	Påtaleunnlattelse	I alt	F o r d e l t p å			
					Vinningsforbrytelser	Voldsforbrytelser	Sedelighetsforbrytelser	Andre forbrytelser
1954	2 421	322	1 128	3 871	2 553	556	292	470
1955	2 383	335	1 305	4 023	2 721	548	277	477
1956	2 587	329	1 636	4 552	3 344	532	285	391
1957	2 740	304	1 991	5 035	3 708	534	297	496
1958	2 809	348	2 181	5 338	3 935	536	305	562
1959	2 877	333	2 291	5 501	4 127	516	286	572

1) Overtredelser av den militære straffelov og pris- og rasjoneringslovgivningen er ikke regnet med.

2) Vedtatte forelegg og vedtatte bøter i retten etter strpl. § 377, siste punktum.

Tabell 2. Domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser¹⁾ pr. 1 000 innbyggere 14 år og over i årene 1954-1959

	14-17 år	18-20 år	21-24 år	25 år og over	I alt
1954	3,72	4,34	3,29	1,03	1,51
1955	4,59	4,37	3,32	1,01	1,56
1956	5,85	4,78	3,62	1,10	1,75
1957	7,40	5,07	4,46	1,09	1,92
1958	8,42	5,57	3,67	1,13	2,02
1959	8,97	5,31	3,71	1,10	2,06

1) Se note 1 til tabell 1.

Tabell 3. Domfelte og botlagte for forseelser¹⁾ i årene 1954-1959

	Endelig dom	Vedtatt bot ²⁾	I alt		Av dette:		Forseelser mot motorvognloven og trafikkreglene
			Abso- lutte tall	Pr.1000 innb. 14 år og over	Drukken- skapsfor- seelser ³⁾	Rusdrikk- lovfor- seelser ³⁾	
1954 ..	3 984	40 948	44 932	17,53	26 200	2 000	11 114
1955 ..	3 655	38 131	41 786	16,20	24 800	1 600	10 699
1956 ..	4 121	39 417	43 538	16,73	24 900	1 600	12 915
1957 ..	4 174	39 340	43 514	16,60	24 500	1 500	15 363
1958 ..	4 113	42 973	47 086	17,80	25 000	1 300	18 431
1959 ..	4 086	46 795	50 881	19,03	25 500	1 300	21 585

1) Se note 1 til tabell 1. 2) Se note 2 til tabell 1. 3) Beregnede tall.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 1, 1961

Tallene er mottatt i tiden 22/2 - 28/2 1961 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

S v e r i g e (tabell 72)

Produksjonsindeks, industri	Kol. B	Desember	139	(139)
-----------------------------------	--------	----------	-----	-------

S t o r b r i t a n n i a (tabell 73)

Produksjon:

a. Produksjonsindeks, industri ...	"	C.a	Desember	129	(128 R)
Detaljsetningsindeks	"	D	Desember	184	(148)
Reuter's råvareindeks, uketall			20/2-24/2	83	(83)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 75)

Verdi av utenrikshandelen:

a. Innførsel	"	E.a	Januar	3483	(4201)
b. Utførsel	"	E.b	Januar	3900	(5042 R)
Engrosprisindeks	"	H	Januar	108	(108)
Levekostnadsindeks	"	I	Januar	115	(114)

B e l g i a (tabell 76)

Verdi av utenrikshandelen:

b. Utførsel	"	D.b	Desember	15787	(15745)
			Januar	11800	

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 77)

Produksjon:

a. Produksjonsindeks, industri ...	"	D.a	Januar	113	(114)
Detaljsetning	"	E	Januar	17,8	(18,2)
Moody's råvareindeks, uketall			20/2-24/2	88	(88)